

Summaries in Pashto

۳. روحانی او روانی روغتیا په بشری مرستندیه حالاتو کې: یوه پلټنه د هایتی دزلزی ته په غبرگون کې، د World Vision لخوا: دغی نړیوالی غیردولتی موسسی دزلزله خپلو، دموادو او ضروری کړنو ترمنځ اود متاثرینو دروحنی او روانی اوټولنیزو اړتیاوو ترمنځ یوه مهمه تشه رابنکاره کړه. سره ددی چې دزیاتو ټکو عملی شواهد وه چې روحانیت کولی شی فایده مند تاثیر په روان، اروحی ټولنیزه روغتیا لری، خوبیا هم ډیر لږ لارښونی او هم نظری دروحي او روحانی لارو چارو په اړه په بشری مرستندویه وختونو او ځایونو کې شته دی. دا ځانگړی ډول د عاجلو مرستو په رسولو کې په هایتی کې چې چېرته مذهب او عقیده په کلتور باندی بر لاسی دی. دا حالت دعملی او اخلاقی مسایلو سبب گرځی. کلیسا، مذهبی راجبان او د خلکو روحانیت مهمی ساحی دی چې و پلټل شی په ځانگړی ډول دروانی روغتیا او روحی ټولنیزمرستی په دایره کې.

کلیدی الفاظ: روحانیت، روحانی تغذیه، روح روحانی، عقیده او ها ټی.

۱. روحی فشار او دنړیوالی مرستندویه ټولنو کارکوونکو لپاره دمرستی کړنلاره (Penelope Curling & Kathleen B. Simmons): دامضمون هغه مسایل څیری چې دمرستندویه ټولنو کارکوونکی په کی کارکوی او همدارنگه ددی کارکوونکو لپاره دمرستی په لارو چارو غور کوی دامضمون ددوه سړوی گانو لاسنه راوړنی هم پر تله کوی چې یوه یی په ۲۰۰۳ او بله یی په ۲۰۰۹ کال کې په یوه موسسه کی ترسره شوی دی

دامضمون دهغه ارزبایی پایله وړاندی کوی چې د کلیدی مسایلو په هکله دبشری مرستندویه کارونو په ساحوکی شویدی، د پایلو تجزیه او تحلیل په فرعی گروهو نو کی، او پرتله کوی هغه کارکوونکی چی په سختو حالاتو کی کارکوی دهغو سره چی په نسبتا خوندی ځای کی کارکوی دښخی او نر په نظر کی نیو لو سره. بلاخره دامضمون مونږته دیو تعداد کارکوونکو سره دمرستی دکرن لاری لنډیز وړاندی کوی.

کلیدی الفاظ: دنړیواله مرستندویه بشری خدمتونه، روحی فشار، دحل میکلنیزم، کارکوونکو سره مرسته، دکارکوونکو روغتیا او د مگرو سره دمرستی پروگرام.

۲. حرکات، لوبی او سپورت په روحی ټولنیزو مداخلو کې: یو جدی بحث ددوی په قوت او محدودیت په همکاری کی د ودی په هدف (Clemens Ley & Maria Rato Barrio):

دامضمون د حرکاتو، لوبو او سپورتونو په گډه استعمال باندی دودی په خاطر د بیا رغونی د جگری وروسته حالاتو، زور زیاتی، آفاتو کی بحث کوی. که مونږ په ریښتیا وغواړو چې مثبتې پایله لاسته راوړو د حرکاتو، لوبو او سپورت څخه باید دیوی وسیلی په شکل استعمال او دیوی منظمی او معلومی کړنلاری سره په اساس د معلوم مقصد، محلی حالاتو او په اساس د ضرورت، علاقه اوتر مشری لاندی د برخه اخستونکو. په روحی او ټولنیزو مداخلو کی سپورت لا ډیر قوی دی کله چې د نورو فعالیټو نو لکه تعلیمی او دتاوی مداخلو سره یو ځای استعمال شی. سره دیو څو په زړه پوری پلټنو چې مونږ پرې خبری وکړی، مونږ لا اوس هم دعملی کړنلارو په تلتیرباید ځان وپوهوو. مونږ ددیو څو کلیدی عوامل او اوارخونو نتیجه گیری کوو چې دیوی موثری پروژی په جوړولو کی او د حرکاتو، سپورت او لوبو موثریت په روحی ټولنیزو مداخلو کی برخه لری. او دلته مونږ باید دمداخلو او برخه اخستونکو ترمنځ په اړیکو هم رڼا واچوو.

۴. .. روانی مرستی د فلسطینی خلکو لپاره: یوه تجزیه (روانی MFS) دهغه ارقامو چې په اشغال شوی فلسطین کی دروانی ناروغیو په اړه شوی. دال اقصا دانقادی له پبله د فلسطینیانو په ورځنی ډول دغمنو پښو سره مخ کیری چې ځینی لا مژمنو روانی ناروغیو ته تللی. MFS یوه غیردولتی موسسه ده چې دی خلکو ته طبی او روحی مرستی برابروی په استعمال د یو ډول روحی دتاوی چې دخلکو درسوم او رواج سره برابره شوی. دا مقاله هغه د ۱۷۷۳ ماشومانو او کا هلانو ارقام وړاندی کوی چې ۲۰۰۰ او ۲۰۰۶ کال په منځ کی دانتاوی ترلاسه کړه د غزی په ترانگه او لویډیخه غاره کی. نیم ناروغان د ۴ او ۱۴ کلونو ترمنځ ماشومان وه. روحی دتاوی والا شپږ غونډی ترسره کولی. په آخرکی بنکاره شوه ۸۰٪ بیماران ښه شوی وه. ددی مضمون لیکوال وایی چې دډول روحی دتاوی، د فلسطینیانوپه روان ښه تاثیر لری سره له دی چې په سختو شرایطو کی ژوند کوی او همدارنگه په عرب کلچرکی. او دوی دا دلیل راوړی چې دډول یو په یو روحی دتاوی دروانی روحی ټولنیزو کارونو سره چې په دننه ټولنه کی ترسره کیری ښه نتیجه ورکوی.

کلیدی الفاظ: روحی دتاوی، یو په یو روانی روحی ټولنیز مرسته، دتاوی پایله، اشغال شوی فلسطین

کلیدی الفاظ: حرکات، لوبی، سپورت، روحی ټولنیزه مداخله، جنجال او تاو تریخوالی.

Shinina دغه د کار د ساحې رپورټ په لنډه توګه د مهاجرینو نړیوال سازمان IOM لخوا په Haitai کې د ۲۰۱۰ کال د جنوري د میاشتې د زلزلې په مقابل کې د چټک روحي-ټولنیز غبرګونونو باندې بحث کوي. او هدف ددې رپورټ د زلزلې د ځینو پټو جزیاتو تثبیتول دي. دفعالیتو یو ځایوالی په ملي او بین المومسسي همکاري، مستقیم مداخلې او ظرفیتونو ارتقايي لیولونو باندې دهایتایانو دود ته په خصوصي پاملرنې سره او عمومي بشري مداخلاتو په اساس توضیح شوی.

کلیدی الفاظ: زلزله، هایتي، مهاجرینو نړیوال سازمان، IASC guidelines

۵ او ۶. مونږ د ماهرینو دوه تیمونو ته بلنه ورکړه چې د Gaboulaud et.al نشریې باندې خبرې اترې وکړو. Yoke Ritta Giaceman او Rabia, Veit Nagayen Gillam لرلي چې فردي طرز العملونه کيداي شي چې اجتماعي شکایتونو او درواني اعراضو سره د بدمرغی لامل وګرځي کوم چې وروسته د فردي تدایو پواسطه ښه کیږي. دوي د ټولني په سطحه د روحي-ټولنیز اقداماتو طرفداران و.

Susan Prosser او Ahmad Bawaneh د خپل گزارش په اړوند چې څنګه ذهني سایکوترابي باید د فلسطیني شرایطو مطابق عیار او آماده شي؟ حیرانتیا ښودله او د بین فرهنگي سایکوترابي کارونو په اړوند د مترجمینو رول باندې یې ډیر جدي تاکید کاوه.

۷: اساسات او د ټولني شه والی لپاره روحي-ټولنیز مداخلې درسونه په برما/میانمار کې د Nargis Cyclone مداخلو پواسطه تعقیبېږي

Michael Paratharayi

۹: د محافظینو لپاره تحفظ: د یو پروتوکول په ګوته کولو په یا په ساحه کې د خپل خوښې پروګرامونو جوړښت؟ مجهول الاسم:

یو تعداد لویدیز غیر دولتي موسسې ځینې پروتوکولونه د محافظینو د تحفظ د برابرولو په هدف جوړ کړي دي. لیکنوګي، دري روحي-ټولنیز کارکوونکي په آسیایي ممالکو کې یوه داسې د مداخلې طریقې وښودله کوم چط د هر یو پروتوکول په نسبت په محلي شرایطو برابر دي. داګار د یو دوه ورځیني Stress Management ورکشاپ په ترڅ کې کوم چې د ملي او نړیوال ارګانونو د محلي کارکوونکو لپاره پیشنهاد شوي و ښودل شو. د ورکشاپ په پای کې د ګډونوالو برخورد کې د پام وړ تغیرات راغلي و، پداسې توګه چې پدوي کې تشویش کم او مسترح معلومیدل، او ددوی سستي په داسې یو اعتماد باندې بدل شوي و چې دوي کولای شي چې ځانونو ته یو نوي راتلونکي جوړکړي، ددې سیمینار پواسطه د یو تعقیبي ناستې په ترڅ کې دري میاشتنې وروسته داپه ډاګه شوي چې پورته نتایج پخپل حال دوام لري.

کلیدی الفاظ: روحي فشار، روحي ضربه،

۱۰: **دکتاب بیا کتنه:** طبي انټروپولوجست (Grace Akello) اوسنی چاپ شوي مطلب کوم چې Cote d'Ivoire د پخواني واره پوځیانو د ژوند په تجارو لیکل شوي ده په دقیقه توګه تکرار کړي او د خپل ریسرچ لپاره چې د لري ساتل شوي ماشومانو باندې په شمالي یوګاندا کې شوي، د نورو لاروچارو او تغیراتو لټه کوي.

روحي-ټولنیز مداخلې په برما/میانمار کې نوي رویدادونه دي. د Nargis Cyclone پواسطه په برما/میانمار کې تعقیب شوي اریزایي ګاني د کلیوالي روحي-ټولنیز ناخوالو د په ګوته کولو لپاره واضح ضروریات په ډاګه کړي. د موجوده سیاسي-ټولنیز محدودیتونو سره سره غیر دولتي ارګانونه ددغو ناخوالو دبرسیره کولو لپاره په مختلفو طریقو زیار ګاللي. دغه ځایي رپورټ د روحي-ټولنیز مداخلو دوه نموني تشریح او تحلیلوي. یو د پروژه توجه مکمل ټولني او ګروپي مداخلو باندې وه، پداسې حال کې چې بله پروژه په څو طبقه ایزو مداخلو سره د هدف ورفردي او ګروپي مداخلې هم موجودې وې.

دغه روحي-ټولنیز مداخلې یوازې په خپل ځان کافي او مکمل ندي بلکه د نورو پرمختیایي پروګرامونو او د نورو پلي کونکو سره د همکاري په ډګر کې یو اساس جوړولای شي.

لیدی الفاظ: کلیوالي روحي-ټولنیز، مدغم شویو طریقو، برما/میانمار

۸: **Haitai د زلزلې په مقابل کې روحي-ټولنیز غبرګون:** IOM تجارب: Marie-Adele Salem, Amal Ataya, Mazen Aboul Hosn, Guglielmo